

Sygn. akt III Ca 877/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś

Protokolant Joanna Gołosz

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 15 stycznia 2015 r., sygn. akt II C 1387/14

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 (sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 877/15

UZASADNIENIE

Powód K. C. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 7.150 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, iż w dniu 16 lutego 2012 r. wraz z kolegą przesuwiał szafę ubraniową z nadstawką. W pewnym momencie nadstawka się zsunęła. Złapał nadstawkę tuż nad ziemią, jednakże wówczas doznał urazu części lędźwiowej kręgosłupa.

W wyniku powyższego zdarzenia doznał on obrażeń ciała w postaci m.in. przewlekłego bólu kręgosłupa lędźwiowego z neuralgią obustronną, przepukliną dysku (...). W związku z powyższymi urazami poddał się zabiegowi operacyjnemu. Do dnia dzisiejszego jednakże odczuwa ból kręgosłupa.

Pozwana pismem z dnia 21 maja 2013 r. uznała zasadność jego roszczeń i wypłaciła mu kwotę 1.100 zł, co odpowiadało 2% uszczerbkowi na zdrowiu.

Powód dalej wyjaśniał, iż kwota w wysokości 7.150 zł której zasądzenia domagał się od pozwanej stanowi zadośćuczynienie za ból, cierpienie fizyczne i trwałe uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem jakiemu uległ w dniu 16 lutego 2012 r. Wysokość zadośćuczynienia przy tym powód ustalił, jak wyjaśniał w oparciu o ogólne warunki dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek leczenia szpitalnego i tabelę zaszeregowania. Wezwał pozwaną do zapłaty powyższej kwoty tytułem zadośćuczynienia pismem z dnia 16 lipca 2013 r., lecz pomimo upływu wyznaczonego terminu pozwana nie uregulowała żądanej kwoty zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew (...) Zakład (...) na (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana przyznała, że w okresie, którego dotyczy roszczenie powoda, był on ubezpieczony u niej na podstawie umowy grupowego ubezpieczenia pracowniczego Typ P (...), do którego zastosowanie miały między innymi ogólne warunki grupowego ubezpieczenia pracowniczego Typ P (...), ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem – Typ (...), jak również Tabela norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu stosowana na podstawie § 18 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia. Zdaniem pozwanej powództwo było jednak bezzasadne albowiem brak było jakichkolwiek przesłanek materialno-prawnych do przypisania jej odpowiedzialności. Pozwana podniosła, że łącząca strony umowa grupowego ubezpieczenia pracowniczego typu P (...) nie przewidywała odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu zadośćuczynienia. Pozwana podniosła, iż ponosiłaby odpowiedzialność jedynie za skutki trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem i wówczas wypłaca ubezpieczonemu ustalone świadczenie. Pozwana podkreślała, że nie jest zobowiązana do naprawienia szkody powstałej w skutek określonego zdarzenia, a co za tym idzie zadośćuczynienia z tytułu wystąpienia szkody na osobie. Z tych przyczyn zdaniem pozwanej powództwo było nie zasadne i powinno zostać oddalone.

Z ostrożności procesowej pozwana podniosła, że w toku postępowania likwidacyjnego stwierdziła ona u powoda 7 % trwały uszczerbek na zdrowiu, który został następnie pomniejszony, zgodnie z § 18 ust. 4 OWU (...) o trwały uszczerbek istniejący przed wypadkiem. W związku z tym, że różnica pomiędzy ustalony, a istniejącym przed wypadkiem trwałym uszczerbkiem wynosiła 2 % pozwana wypłaciła powodowi świadczenie w wysokości 1.100 zł (jako, że zgodnie z obowiązującą umową ubezpieczenia za 1 % trwałego uszczerbku na zdrowiu powodowi należna jest kwota 550 zł tj. 5 % sumy ubezpieczenia która wynosi 11.000 zł). Pozwana podkreśliła po raz kolejny, iż w niniejszej sprawie w ogóle nie ponosi odpowiedzialności za ból wywołany urazem, poczucie krzywdy, czy jego cierpienie. Zawarta między stronami umowa ubezpieczenia dotyczyła bowiem wyłącznie jej odpowiedzialności za wystąpienie u powoda trwałego uszczerbku na zdrowiu, który oznacza trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji.

Sąd Rejonowy w Rybniku oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 16 lutego 2012 r. K. C. doznał nadwyrężenia odcinka L-S kręgosłupa. Wobec K. C. w związku z przebyтым urazem orzeczono 2 % trwały uszczerbek na zdrowiu i wypłacono kwotę 1.100 zł tytułem odszkodowania. Powód K. C. był ubezpieczony u (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. na podstawie umowy dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (nr polisy (...)), której integralną częścią były ogólne warunki grupowego ubezpieczenia pracowniczego typ P (...) oraz tabela norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu. Strony ustaliły sumę ubezpieczenia na kwotę 11.000 zł. Nadto przyjęły, iż z tytułu nieszczęśliwego wypadku powodującego trwały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego za 1% trwałego uszczerbku przysługuje odszkodowanie w wysokości 5% sumy ubezpieczenia tj. za 1% uszczerbku przysługuje kwota 550 zł. Strony ustaliły również (§18 pkt 4 OWU (...)), że w razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu, który przed nieszczęśliwym wypadkiem był już uszkodzony wskutek samostnej choroby lub przebytego urazu, a ma to wpływ na ustalenie aktualnego stopnia uszczerbku na zdrowiu, stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się na podstawie analizy jako różnicę stanu danego

organu, zarządu lub układu przed nieszczęśliwym wypadkiem a stanem istniejącym po nieszczęśliwym wypadku. Sąd Rejonowy ustalił nadto, że K. C. zwrócił się do (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. o wypłatę odszkodowania w związku z trwałym uszczerbkiem na jego zdrowiu po zdarzeniu z dnia 16 lutego 2012r. Do pisma przy tym dołączył dokumentację medyczną. W toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego orzecznik (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. stwierdził u W. O. 2 % trwały uszczerbek na jego zdrowiu w związku z powyższym zdarzeniem. (...) Zakład (...) na (...) Spółka Akcyjna w W. wypłaciła K. C. stosowne odszkodowanie.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlegało oddaleniu. Sąd Rejonowy wskazał, że powód w pozwie dochodził zasądzenia od pozwanej kwoty 7.150 zł tytułem zadośćuczynienia za ból, za cierpienie fizyczne i za trwały uszczerbek na zdrowiu w związku z zdarzeniem z dnia 16 lutego 2012 roku. Mając na uwadze łączącą strony umowę ubezpieczenia należało uznać, iż strony nie przewidziały odpowiedzialności pozwanej z tytułu zadośćuczynienia, a jedynie z tytułu śmierci powoda czy trwałego uszczerbku na zdrowiu. Dlatego też Sąd pierwszej instancji w całości powództwo oddalił, O kosztach orzekając na podstawie art. 98 kpc.

Orzeczenie zaskarżył powód w całości zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 805 § 1 i 2 pkt.2 k.c. poprzez jego niezastosowanie; obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 505⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 193 k.p.c. poprzez uznanie, że zgłoszona przez pełnomocnika powoda w dniu 15.01.15r. modyfikacja stanowi zamianę powództwa; tj. art. 227 w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. i art. 505⁷ k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu ortopedii i traumatologii, na okoliczność ustalenia trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda ; błąd w ustaleniach faktycznych , poprzez przyjęcie, że zgłoszona modyfikacja pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 15.01.15r. stanowi zmianę powództwa w rozumieniu art. 193 k.p.c. i brak rozpoznania istoty sprawy, gdyż poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego strona była pozbawiona możliwości obrony. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 7.150 zł tytułem trwałego uszczerbku na zdrowiu z ustawowymi odsetkami od dnia 9.08.2013r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie, albowiem Sąd Odwoławczy uznał, że zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe, jednakże z innych przyczyn niż przytoczone przez Sąd pierwszej instancji.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i w pełni znajdowały oparcie w zgromadzonych dowodach. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy podziela te ustalenia i czyni je własnymi.

Na uwzględnienie zasługują zarzuty podniesione w apelacji, iż Sąd Rejonowy nietrafnie uznał, że na rozprawie w dniu 15.01.15r. nastąpiła zmiana powództwa, albowiem ustalenie to pozostaje w sprzeczności z art. 193 §2¹ k.p.c., iż z wyjątkiem spraw o roszczenia alimentacyjne, zmiana powództwa może być dokonana jedynie w piśmie procesowym, a w tym zakresie powód nie złożył pisma procesowego, wobec czego zmiana powództwa wskazana w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie może stanowić podstawy oddalenia powództwa w niniejszej sprawie.

Nie mniej jednak wyrok Sądu pierwszej instancji należy uznać za prawidłowy, mając na uwadze zastosowanie prawa materialnego, a to art. 6 k.c. Sąd Rejonowy prawidłowo oddalił zgłoszony w pozwie wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu ortopedii i traumatologii, albowiem już z samego uzasadnienia złożonego wniosku wynika jednoznacznie, iż wnioskowany dowód ma na celu stwierdzenie następstw zdrowotnych u powoda oraz stopnia cierpień jakich doznał oraz rokowań zdrowotnych na skutek zaistniałego wypadku, celem zasądzenia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia. Sąd Odwoławczy uznał, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo wskazał, że zakres dowodowy wynikający z opinii nie jest istotny dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem strony łączyła umowa ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem. Dlatego też

wniosek powoda został trafnie oddalony jako nieistotny dla ustalenia zasadności roszczenia określonego w pozwie opartego o umowę ubezpieczenia nieodnoszącej się do zadośćuczynienia.

Mając na uwadze powyższe wobec trafnego oddalenia wniosku dowodowego powoda, wskazać należy, iż strona powodowa nie wykazała innymi środkami dowodowymi swoich twierdzeń, powinna bowiem skutecznie zakwestionować stanowisko strony pozwanej co do zakresu trwałego uszczerbku na zdrowiu w związku ze zdarzeniem z dnia 16.02.2012r. będącego podstawą realizacji warunków umowy łączącej strony w postaci ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.

Sąd Odwoławczy uznał za zasadne wskazać, iż stosownie do art. 6 k.c. powód jako strona inicjująca postępowanie sądowe, występująca z żądaniem opartym na twierdzeniu zasadności żądania określonej sumy pieniężnej zależnej od stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu zobligowana była do udowodnienia faktu, z którego wywodzi takie skutki prawne. Wynika to wprost z treści tego przepisu i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, gdy odniesie się zasady prawa materialnego do procesowego uregulowania w art. 232 k.p.c. a, obowiązek ten nie może zostać niejako przerzucony na pozwanego, który ponadto na żadnym etapie postępowania sądowego nie przyznał powyższych okoliczności. Ponadto treść przepisu art. 232 k.p.c. w sposób jednoznaczny kształtuje obowiązki stron procesu, przerzucając na strony procesowe odpowiedzialność za wynik procesu cywilnego. Dlatego strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego i w niniejszej sprawie brak jest obowiązku działania sądu z urzędu. Utrwalone orzecznictwo sądów – w tym Sądu Najwyższego – w sposób jednoznaczny wskazuje, że dopuszczenie z urzędu dowodu jest prawem nie obowiązkiem sądu, a przede wszystkim nie może zastąpić bezczynności strony, gdyż takie działanie prowadziłoby do naruszenia zasady kontradyktoryjności. W literaturze stwierdza się, że sąd ma obowiązek działania z urzędu, jeżeli za tym przemawia interes publiczny. W sprawie niniejszej brak było podstaw do działania sądu z urzędu.

Podkreślić należy, iż zawarte w pozwie twierdzenia i żądania wskazują na ocenność zasądzenia odpowiedniej kwoty przez Sąd, a okoliczności które miały być wykazane opinią biegłego, nie mogły stanowić przedmiotu rozpoznania przez Sąd Rejonowy w oparciu o zakres zgłoszonego roszczenia, gdyż treść zawartej umowy ubezpieczenia jednoznacznie wskazywała wyłącznie na okoliczności wynikające z ustalenia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Odwoławczy uznał, że mimo braku przyjęcia, iż nastąpiła zmiana powództwa wyrok winien się ostać jako prawidłowy, w świetle stosowanych z urzędu przepisów prawa materialnego, a to art. 6 k.c. z uwagi na brak wykazania swoich twierdzeń przez stronę powodową co do żądania wynikającego z łączącej strony umowy ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Odwoławczy uznał w ostateczności apelację powoda za bezzasadną, co doprowadziło do jej oddalenia.

Z uwagi na powyższe - na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną. O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono po myśli art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. Wysokość tych kosztów określono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 4 i § 12 ust.1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Krystyna Hadryś